

تأثیر فعالیت گروهی بر اشتیاق تحصیلی دانش آموزان

صابر شفیعی^۱، شریف تخشا^۲

^۱ آموزگار ابتدایی استان ایلام، کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی

^۲ آموزگار ابتدایی استان ایلام، شهرستان مهران، کارشناسی علوم تربیتی

چکیده

مقاله حاضر از نوع مروری - کتابخانه ای است که با توجه به نظرات اندیشمندان و صاحب نظران این حوزه نگاشته شده است. هدف از نگارش این مقاله بررسی تأثیر روش فعالیت گروهی بر اشتیاق تحصیلی دانش آموزان است. نتیجه این مقاله نشان می دهد که روش فعالیت گروهی باعث فعالیت بیشتر دانش آموزان شده و به نوعی جذابیت لازم را در دانش آموزان نسبت به درس به وجود آورده و به اصطلاح انگیزش دانش آموزان را جریحه دار می کند و آنها را دلبسته مدرسه می کند که این مورد خود باعث به وجود آمدن و افزایش اشتیاق تحصیلی می شود. لذا مخاطبان این مقاله که مجریان عرصه تعلیم و تربیت هستند باید با آشنایی با این روش، در بکار گیری آن تلاش و همت خود را بکار گیرند.

واژه های کلیدی: فعالیت گروهی، اشتیاق تحصیلی، دانش آموزان

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه

یادگیری یک فرایند اجتماعی است و ژان پیازه هدف فعالیت یادگیری را برای رسیدن به مرحله تولید اندیشه و اطلاعات حیاتی می داند. پیازه نشان داده است که بیشتر آموخته های مهم ما حاصل تعامل با دیگران است. اگر دانش آموز در مورد یک کتاب، یک تکلیف و یا یک مسأله فقط نظرات خود را داشته باشد، یادگیری او کمتر از زمانی است که او می تواند به نظرات دیگران دسترسی داشته باشد. هدف نهایی از به کار بردن یادگیری از طریق همیاری دستیابی به فعالیت های عالی ذهنی است.

طبق نظر جانسون معلمان در کلاس با سه موقعیت آموزشی روبرو هستند که در بیشتر موارد باید یکی از آن ها را انتخاب کنند. این سه موقعیت عبارتند از:

۱. ممکن است معلمان دروس را به نحوی سازماندهی می کنند که دانش آموز وادار شود برای برنده شدن تلاش کنند.
۲. ممکن است معلمان، دانش آموزان را به صورت هایی سازماندهی می کنند که در قالب گروهایی با کمک یکدیگر مطالب را فرا بگیرند.
۳. امروزه می بینیم که بیشتر فعالیت های یادگیری از طریق همیاری ترغیب می شوند که زمینه دانشی، عاطفی و اجتماعی به هم پیوند می خورند و جنبه های گوناگون شخصیت فراگیرندگان مورد تأیید قرار می گیرند. (آقا زاده، ۱۳۹۰)

الیس و وال (۱۳۷۹) در کتاب خود یادگیری را به روش های گوناگون تقسیم کرده اند و برای هر کدام تعریف و تفاوت هایی را قائل شده اند که در این جا به سه مورد اشاره می شود:

۱. محیط یادگیری رقابتی: در کلاس های رقابتی دانش آموزان معمولاً یا برنده می شوند یا بازنده و بچه های متوسط جایی برای درخشیدن ندادند. رقابت زمانی لذت بخش است که چند نکته در آن رعایت شود. الف) تعداد برنده ها را تا حد امکان زیاد کنید.

ب) دانش آموزان اطمینان داشته باشند که شرایط سختی در این رقابت نیست

ج) از رقابت برای ایجاد لذت، تغییر سرعت کار یا مرور درس ها استفاده شود.

۲. محیط یادگیری فردی: یادگیری فردی یکی دیگر از روش های متداول است. در محیط انفرادی دانش آموزان نگران این نیستند که ممکن است دیگری باعث شود تا او بد جلوه دهد. آن ها به تنهایی و با سرعت خودکار می کنند و تعامل آن ها با

دانش آموزان دیگر تنها در وقت های غیر کلاسی مثلاً زنگ تفریح، وقت نهار یا در زمین ورزشی است و نقص اصلی آن این است که معلم مرجع اصلی آنان است زیرا یادگیری اساساً یک فعالیت اجتماعی است.

۳. محیط یادگیری همیاری: در این محیط دانش آموزان می توانند موقع نیاز به همکلاسی خود اتکا کنند. در این محیط، شاگردان به عنوان مرجع مهم و با ارزش به حساب می آیند. دومین مشخصه دیگر یادگیری از طریق همیاری وابستگی مثبت است. هر دانش آموز می داند که مسئول است مواد درسی را یاد بگیرد. به نظر الیس و والن (۱۳۷۹) برای این که گروه هاسی همیاری موفق شوند معلم باید سه چیز را رعایت کند:

۱. رفتار دانش آموزان را زیر نظر داشته باشد.

۲. نتایج حاصل از مهارت های اجتماعی را که دانش آموزان به کار می برند به آنان بگوید.

۳. در مواقع مناسب برای آموزش مهارت های ضروری در کار گروهی ماخله کند.

موفقیت روش یادگیری همیاری در طول پنجاه سال، مورد تحقیق قرار گرفته که البته تاثیر آن در زمینه های از قبیل بهتر شدن رفتار دانش آموزان و حضور دانش آموزان در مدارس، افزایش اعتماد به نفس، انگیزه و دوست داشتن مدرسه مشاهده شده است. تحقیقات نشان می دهد که وقتی دو عنصر کلیدی یعنی اهداف گروهی و مسئولیت فردی با هم مورد استفاده قرار می گیرند نتایج پیشرفت تحصیلی کاملاً مثبت می شود و با دانش آموزان همکاری می کنند و روابط بهتری با هم برقرار می کنند. (شهرتاش، ۱۳۸۴).

تاریخچه کار گروهی

تاریخچه آموزش گروهی و یادگیری مشارکتی به اوایل دهه ی ۱۹۳۰ باز می گردد و عملاً تا سال ۱۹۷۵ از این روش، آن طور که باید استقبال نشده (شهرتاش، ۱۳۸۴)

در دهه ی ۱۹۶۰ ترویج مدل های همیاری در یادگیری شروع شد. در دهه ی ۱۹۸۰ تهیه مدل هایی که بهترین آموخته ها از پژوهش را عملی کند مورد توجه قرار گرفت.

گاف (۱۹۸۷) معتقد است: امروزه در کلاس ها، معمول این است که هر دانش آموز به تنهایی کار کند.

به هر دانش آموز گفته می شود: سرت روی کار خودت باشد، با هم صحبت نکنید، با هم مشورت نکنید و به یکدیگر کمک نکنید. این رویکرد با نیاز اساسی بشر تناقض دارد، نیاز به تعلق داشتن و نیاز فرد به اهمیت داشتن در نظر دیگران.

ضرورت فعالیت های گروهی جانسون و همکارانش ادعا می کنند برای بهره گیری از روش های یادگیری

مشارکتی دست کم دو دشواری را از بین می برد: افت پیشرفت تحصیلی و افزوده شدن گوشه گیری، از خود بیگانگی، بی هدفی و ناراحت بودن در فعالیت های جمعی.

فعالیت های گروهی باعث می شود که بیش از حد انتظار دانش آموزان بیاموزند زیرا یاد دادن به دیگران به فرد کمک می کند تا آموخته های خود را بهتر بفهمد. افراد دارای مسئولیت متقابل نسبت به یکدیگر می شوند و مهارت های اجتماعی به صورت مستقیم آموخته می شود (آقازاده، ۱۳۹۰).

مزایای فعالیت های گروهی

مزیت اصلی کار در گروه مشارکت و همکاری است که در کار گروهی تشویق و ترغیب می شوند که به رشد مهارت های اجتماعی دانش آموزان کمک می کند (موریس، ۱۳۸۴).

مهم ترین مزایا عبارتند از:

- شکوفایی استعداد های درخشان و ایده های نو

- تقویت انگیزش و دلبستگی

- تقویت روحیه ابتکار و حسن مسئولیت

- ایجاد امکان استفاده از تجارب دیگران (نوروزی و ولایتی، ۱۳۸۸)

- افزایش اعتماد به نفس

- پیشرفت تحصیلی

- شرکت فعال تر فراگیران

- علاقه مندی بیشتر به درس

- توجه به تفاوت های سبک یادگیری (بهرنگی، ۱۳۸۴).

- همکاری گروه و احساس دوستی بین اعضای گروه تقویت می شود

- هراس افراد کمرو و خجل به شرکت در جمع کاهش می یابد (شعبانی، ۱۳۷۶)

مشکلات فعالیت های گروهی

دانش آموزانی که نمی خواهند به صورت گروهی کار کنند ابتدا باید به صورت انفرادی درس بخوانند ولی بعد تشویق می شوند

که در بحث گروهی شرکت کنند چون می بینند بدون گروه انجام فعالیت برایشان مشکل است (گل سر، ۱۳۸۶)

با دانش آموزان که نمی پذیرند در فعالیت گروهی شرکت کنند چه باید کرد؟

۱- با آنان صحبت کرده و کارهایی را که در گروه ازوی انتظار می رود را به وی بیاموزند.

۲- از اعضای گروه کمک بگیرد و به راه حل آنها توجه کنند.

اگر راه حل های فوق تاثیر نگذاشت به دانش آموز اجازه دهید که به صورت انفرادی کار کند زیرا این عاملی است برای ترغیب دانش آموزان سرکش به فعالیت گروهی.

اگر دانش آموزان بسیار خوب نخواهند با دانش آموزان نیازمند به تلاش کار کنند چه باید کرد؟

۱- پیش از گروه بندی اهمیت یادگیری گروهی را برای آنها توضیح دهید.

۲- به دیگران یاد دهید به فرد کمک کنند تا آموخته های خود را بهتر بفهمند (آقازاده، ۱۳۹۰).

کاربرد فعالیت گروهی:

به طور کلی روش فعالیت های گروهی ر می توان به صورت مراحل زیر به کار برد.

۱- دروسی که حالت موضوعی دارند

۲- زمانی که رشد اجتماعی دانش آموز مد نظر باشد.

۳- زمانی که مفاهیم درسی انتزاعی است و اهداف یادگیری مهم تلقی می شود.

۴- زمانی که تفکر واگرا مد نظر است.

انتظارات از نقش دانش آموز در فعالیت گروهی

از دانش آموز انتظار می رود که با دانش آموزان دیگر تعامل داشته و در زمان کمک، به دانش آموزان دیگر کمک کند و موقعی که دانش آموزان دیگر نفهمیدند، برای آنها توضیح داده و آنان را نسبت به موضوع مورد یادگیری تشویق و ترغیب نموده و در آنان ایجاد انگیزه کنند.

چگونه می توان دانش آموزان را به کار گروهی تشویق کرد؟

۱- دانش آموزان در هنگام ورود به مدرسه، این مهارت را ندارند. در خلال تدریس این مهارت‌ها به دانش آموز آموخته می شود.

۲- در آموختن، از مهارت‌های تفکر استفاده شود.

۳- باید سوال هایی پرسید که بیش از یک جواب مناسب دارند تا دانش آموز بفهمد که برای یک سوال فقط یک جواب مناسب وجود ندارد.

۴- بهتر است پاسخ های غیر منتظره اما معقول دانش آموز را پذیرفت

۵- باید فرصت و زمان کافی برای پاسخگویی داد (ژاکوب، ۱۳۹۰)

اشتیاق تحصیلی

یکی از مفاهیم اساسی در آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان مفهوم اشتیاق تحصیلی است. اشتیاق تحصیلی از نظر لغوی به معنای میل و آرزوی چیزی را داشتن یا اینکه علاقه زیادی داشتن به امور و جنبه های یک کاری را گویند که معمولا در مقابل بی میلی و بی رغبتی تعریف می شود (کردافشاری، ۱۳۹۱). اشتیاق تحصیلی به عنوان یک احساس تعلق و گرایش فرد به مشارکت در فعالیت های کلاسی، از نتایج مهم مدرسه در کنار موفقیت های آموزشی است (ویلیام، ۲۰۰۳).

اشتیاق تحصیلی می تواند شامل مشارکت در فعالیت های فوق برنامه مانند ورزش، موسیقی، تئاتر و کار جمعی که به وسیله مدرسه سازمان داده می شود باشد. اشتیاق تحصیلی همچنین مشارکت در امر یادگیری وظایف آموزشی است (فردریکس، بلومندیلد و پاریس، ۲۰۰۴).

کانل و لرن معتقدند که درگیری تحصیلی به راهبرد سازگاری دانش آموز با ، رسیدن به درماندگی های ناشی از مدرسه اشاره دارد (مارکس، ۲۰۰۰). اشتیاق تحصیلی همچنین به کیفیت تلاشی که ، دانش آموزان صرف فعالیت های هدفمند آموزشی می کنند تا به صورت مستقیم به نتایج مطلوب برسند اطلاق می شود (حجازی و رستگاری و اهرمی، ۱۳۸۷). و یا در تعریدی دیگر، اشتیاق تحصیلی بیانگر ورود فعال فرد در یک تکلیف یا فعالیت است (کردی، ۱۳۹۵).

از نظر اسکالکتی ، (۲۰۰۵)، اشتیاق دانش آموزان به یک فعالیت تحصیلی در نگاه اول اشاره دارد به اینکه تکلیف، توجه دانش آموز را جلب کرده است و پس از آن تامین انرژی لازم جهت تداوم هیجان و اشتیاق تا پایان تکلیف است. روانشناسان و نظریه پردازان مختلف، ابهام و مولفه های گوناگونی را برای متغیر اشتیاق تحصیلی پیشنهاد کرده اند. مثلاً فین اشتیاق تحصیلی را دارای دو مولفه عاطفی و رفتاری می داند. اپلتون (۲۰۰۶)، اشتیاق تحصیلی را دارای چهار بعد تحصیلی، رفتاری، شناختی و روان شناختی دانسته است. بعد تحصیلی از متغیرهای زمان صرف شده روی تکالیف، اعتبار و دریافت درجات تحصیلی از نظر فرد در تکمیل تکالیف منزل تشکیل می شود. بعد رفتاری شامل توجه، شرکت داوطلبانه در کلاس است. بعد شناختی از مولفه های خودتنظیمی، ارزش یادگیری و اهداف شخصی تشکیل شده است و بعد روان شناختی از مولفه های احساس تعلق، روابط با همسالان و معلمان تشکیل شده است (نجفی صرمی، ۱۳۹۴). از نگاه لینن و پینتریچ (۲۰۰۳)، این سازه از سه ایز شناختی، رفتاری و عاطفی تشکیل شده است؛ جزء رفتاری که شامل متغیرهایی مانند رفتار مثبت، تلاش و مشارکت است. جزء شناختی که شامل متغیرهایی مانند خودتنظیمی اهداف یادگیری، سرمایه گذاری در یادگیری است و جزء عاطفی یا هیجانی که شامل متغیرهایی مانند علاقه، تعلق و نگرش مثبت درباره یادگیری است (جیمرسون و کمپز و گریف، ۲۰۰۳).

ابعاد اشتیاق تحصیلی

الف) اشتیاق تحصیلی شناختی: بسیاری از دانشمندان ممکن است علائم رفتاری توجه به معلم مثل نگاه کردن را نشان دهند اما ذهنشان در جای دیگری باشد. معلمان از دانش آموزان می خواهند که به طور عمیق به محتوای یادگیری فکر کنند و از راهبردهای متفاوت یادگیری که فهم آنها از مواد درسی افزایش می دهند استفاده کنند و به طور انتقادی و خلاق درباره مواد یادگیری بیندیشند. درگیری شناختی به انواع فرآیندهای پردازش که توسط دانش آموزان برای یادگیری مورد استفاده قرار می گیرد اشاره دارد. اشتیاق شناختی شامل راهبردهای شناختی، انگیزش و تلاش برای یادگیری افزایش می یابد و در کل اشتیاق تحصیلی به مهارت های تفکر یادگیرنده به منظور درک متن و مشارکت موفق وی در مباحث درسی اشاره می کند (پرهیز، ۱۳۹۴).

ب) اشتیاق تحصیلی انگیزشی (عاطفی): شامل سه مولفه احساس، ارزش و عاطفه است. برای مثال مولفه ارزش تکلیف، باورهای دانش آموزان را در این مورد منعکس می کند که چرا مواد و مهارت های که یاد می گیرند مفید و جذاب اند (ولترز و روزنتال، ۲۰۰۰). معلمان معمولاً می خواهند مقداری علاقه شخصی به تکالیف نشان دهند و فکر کنند که آنها، برای یادگیری مهم و ارزشمند هستند. معلمان می خواهند که دانش آموزان هنگام یادگیری، تجارب عاطفی و هیجانی مثبتی داشته باشند و از هیجان های منفی مانند اضطراب خودداری کنند (پرهیز، ۱۳۹۴).

طبق نظریه انتظار ارزش، هرچه فراگیر بیشتر انتظار داشته باشد یک تکلیف را به خوبی انجام دهد، آن تکلیف را با ارزش تر بداند، عملکرد او در آن تکلیف بهتر می شود (ویگفیلد و اکلز، ۲۰۰۰). و این موضوع تلاش، پایداری، و پشتکار او را برای انجام تکالیف درسی و اینکه چه تکالیفی را انتخاب کند تحت تاثیر قرار می دهد. علائق شخصی، اهداف تبحری، ارزش تکلیف و خودکارآمدی همگی مربوط به مولفه ارزشی در این نظریه هستند (پینتریچ، ۲۰۰۰). ارزش تکلیف نیز اشاره به باورهای فرد در مورد میزان اهمیت انجام یک تکلیف خاص به صورت مطلوب دارد. به طور کلی ارزش تکلیف به صورت شوق برای مشارکت در فعالیت های تحصیلی تعریف می شود و سازه ای است که از چهار مولفه اهمیت یا ارزش دستاورد، ارزش درونی، فایده و یا ارزش بهره و ارزش هزینه تشکیل شده است. اهمیت یا ارزش دستاورد به معنای اهمیت

دادن به انجام خوب و مطلوب یک تکلیف خاص است و شبیه به انگیزش درونی است. ارزش بهره یا فایده به معنای این است که یک تکلیف خاص تا چه حدی به فرد برای دستیابی به اهداف و برنامه های آینده اش کمک می کند و ارزش هزینه نیز به چیزی اشاره دارد که یک فرد باید از دست بدهد تا یک تکلیف خاص را انجام دهد و همچنین به معنای میزان تلاشی است که یک فرد برای انجام مطلوب یک تکلیف نیاز دارد (ویگفیلد، ۲۰۰۰).

طبق مدل لینین برینیک و پینتریچ (۲۰۰۳)، از انگیزش پیشرفت، علاقه مندی و ارزش، مولفه های مهم اشتیاق تحصیلی هستند که مستقماً یادگیری و پیشرفت تحصیلی فراگیران را تحت تاثیر قرار می دهند. در این مدل، علاقه شخصی به صورت علاقه درونی فراگیران به یک مطلب یا تکلیف خاص تعریف شده است. مولفه ارزش در این مدل به صورت ارزش فایده تعریف شده است که اشاره به فایده های دارد که فراگیر از یادگیری محتوای درسی و تکلیف یا انجام یک تکلیف می برد. فراگیران می توانند باورهای ارزشی درباره اهمیت کلی یک مطلب یا تکلیفی داشته باشند که آنان را به اهداف کلی در زندگی شان می رساند (زرنگ، ۱۳۹۱).

علائق ذاتی و نگرش، رفتارهای مربوط به اشتیاق تحصیلی افراد را پیش بینی می کند. براین اساس، دانش آموزانی که اشتیاق شناختی بیشتری را در موضوعات دارند، از نگرش مثبت و رشد شناختی بالاتری برخوردارند (لئوکان، ۲۰۰۲). به علاوه، نظریه های انگیزش نیز به این امر تاکید دارند که افزایش تلاش دانش آموزان و اشتیاق شناختی آنان در محیط علمی بر ارزیابی از فہالیت هایشان نیز تاثیرگذار است و ساختار این اشتیاق شامل تسلط بر دانش و مهارت های شناخته شده است که ممکن است دانش آموزان در عمل، آن را به انجام برسانند (اسمیلی و آندرسون، ۲۰۱۱).

پ) اشتیاق رفتاری: شامل رفتارهای قابل مشاهده دانش آموزان در برخورد با تکالیف است. اگر دانش آموزان در تکالیف کلاسی؛ تلاش، پافشاری و کمک به خرج دادند، معلم می تواند ببیند. این اشتیاق شامل نشان گرهای تلاش، پایداری و کمک طلبی می شود. معلمان به طور کلی تلاش می کنند تا اشتیاق رفتاری را به حداکثر برسانند. بیانگه کردن به دانش آموزان به راحتی می توان گفت دانش آموزان در تکالیف مشارکت دارند و اشتیاق رفتاری را از خود نشان می دهند. دانش آموزانی که تلاش بیشتری می کنند در تکالیف مدت زیادی باقی می مانند و درخواست کمک می کنند و به احتمال زیاد بیشتر یاد می گیرند و به سطوح بالاتر می رسند (لینن بریک و پینتریچ، ۲۰۰۳).

پایداری و تلاش در تکلیف: تلاش و پایداری هنگام مواجهه با تکالیف سخت و چالش انگیز بیه عنوان مولفیه رفتاری اشتیاق تحصیلی مورد نظر است. پایداری در تکلیف که به صورت مدیریت تلاش یا نظم دادن به تلاش نیز تعریف می شود. به تلاش مستمر در یادگیری هنگام روبرو شدن با موانعی مثل دشواری اشاره دارد (زرنگ، ۱۳۹۱). از نظر میلر، پایداری که فراگیران به هنگام انجام تکلیف از خودشان نشان می دهند شاخصی از سطح اشتیاق آنان نسبت به آن تکلیف است و آن عبارت است از میزان تلاشی که فراگیران برای انجام یک تکلیف علیرغم دشواری تکلیف یا عوامل فعال به خرج می دهند.

کمک طلبی: پدیده کمک طلبی نمودهای بسیاری در زندگی آدمی دارد. کمک طلبی را می توان نوعی تعامل اجتماعی افراد با یکدیگر توصیف نمود. استفاده کودکان از دیگران برای کسب مهارت ها فرض اساسی نظریه ویگوتسکی در مورد تحول ذهنی است. ویگوتسکی معتقد بود که دانش اساساً از طریق اجتماع به فرد منتقل می شود و هر پدیده ذهنی قبیل از آن که درونی شده باشد در سطح بین فردی وقوع می یابد. کودکان ابتدا فعالیت های حل مسئله را در حضور دیگران تجربه می کنند و به تدریج این کاربردها را درونی کرده و خودشان انجام می دهند. علاوه بر این کمک طلبی یک راهبرد یادگیری نیز دانسته شده است و زمانی که اتلاف میان انتظارات تکلیف از یک طرف و توانایی فراگیر از سوی دیگر زیاد باشید، کمک طلبی پاسخی منطقی به چنین وضعیتی است و زمانی که فراگیران به کمک احتیاج دارند و آن را تقاضا نمی کنند،

خود را در وضع نامساعدی از یادگیری و عمل قرار می دهند و در واقع فراگیری که در کلاس سوال می کنید و کمک را در زمانی که لازم است به دست می آورد نه تنها مشکلات تحصیلی خود را کاهش می دهید، بلکه در این فرآیند دانش و مهارتهایی را کسب می کند که در موقعیت های بعدی می تواند از آنها برای کمک به خود استفاده کند (زرنگ، ۱۳۹۱).

اطاعت و تسلیم در برابر اشتیاق تحصیلی

می توان اشتیاق تحصیلی را به صورت تعامل بین توجه و تعهد بهتر درک و تعریف کرد. فراگیرانی که درگیر می شوند، توجه و تعهد بالایی دارند زیرا، برای انجام تکالیف و فعالیت های مربوط به درس ارزش قائل هستند. این فراگیران در هنگام درگیر شدن در تکالیف یا فعالیت ها حتی در غیاب پاداش های بیرونی، پایداری و تلاش از خود نشان می دهند در حالی که فراگیران مطیع و فرمانبردار فقط به تکلیف توجه می کنند و سطح این توجه در آنان در نوسان است و ممکن است کم یا زیاد شود. در واقع توجه توسط محرک ها و پاداش ها کم و زیاد می شود ولی، تعهد فقط از طریق معناها و ارزش های شخص ایجاد می شود. اطاعت و فرمانبرداری مبتنی بر وعده پاداش بیرونی است که به آن تسلیم و اطاعت راهبردی می گویند یا به صورت اجباری و منفعلانه است (زرنگ، ۱۳۹۱).

اشتیاق تحصیلی، فقط زمانی که فراگیران در تکالیفی درگیر می شوند که منجر بیه شکل گیری مهارتها و یادگیری مهارت سطوح بالای شناختی نظیر حل مسئله، ترکیب و ارزشیابی می شود، ایجاد نمی گردد بلکه، حتی تکالیفی که باعث ایجاد مهارت ها و یادگیری سطوح پایین شناختی نظیر دانش، درک و فهم می شوند فراگیران را درگیر می کنند. گاهی اوقات فراگیران در فہالیت های تحصیلی مشارکت نمی کنند اما تسلیم هم نمی شوند. در این گونه موارد دو گزینه وجود دارد؛ یکی اینکه فراگیر از انجام تکالیف فرار یا اجتناب می کند و دیگر اینکه کاملا تکالیف یا فعالیت را طرد کنید. معمولاً گریز و اجتناب از تکلیف بیشتر در کلاس هایی واود دارد که فراگیران به جای مشارکت در تکالیف به دلیل جاذبه اجتماعی و شخصیتی معلم مشارکت می کنند (زرنگ، ۱۳۹۱).

نتیجه گیری

با توجه به مواردی که بیان شد روش فعالیت گروهی یکی از روش هایی است که می توان با استفاده از آن دانش آموزان را به جای اینکه منفعل باشد، فعالیت بخشید و قسمت اعظم کار را به دانش آموزان واگذار نمود. این روش علاوه بر فعالیت دانش آموزان باعث می شود که آنها از کمروبی و خجالتی بودن نیز فاصله گرفته و از عقاید و آرا دیگران نیز بهرمنند شوند و همچنین مهارت های اجتماعی مانند: همدلی، خودآگاهی، ابراز وجود و ... را در خود پرورش دهند. روش فعالیت گروهی تاثیر مستقیم و مثبتی بر روی اشتیاق تحصیلی دانش آموزان دارد و باعث افزایش انگیزش تحصیلی دانش آموزان می شود. این انگیزش تحصیلی دانش آموزان به نوبه خود تاثیر مثبتی بر روی انگیزش تحصیلی و افزایش یادگیری دانش آموزان دارد. اگر معلمان به درستی از روش فعالیت گروهی استفاده کنند به طبع آن نیز دانش آموزان دلبسته مدرسه می شوند.

منابع

- آقازاده، محرم (۱۳۹۰)، روش های نوین تدریس، چاپ ششم، تهران، نشر آبیژ.
- الیس، سوزان والن، (۱۳۷۹) آشنایی با یادگیری از طریق همیاری، ترجمه طاهره رستگار، مجید ملکان، نشر نی.
- پرهیز، سیده مهدیه، (۱۳۹۴). رابطه درگیری تحصیلی و منبع کنترل با فرسودگی تحصیلی در دانشویان. پایان نام کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد تهران مرکز.
- حجازی، الهه؛ رستگار، احمد؛ قربان اهرمی، رضا. (۱۳۸۷). الگوی پیش بینی پیشرفت تحصیلی ریاضی: نقش اهداف پیشرفت و ابهاد درگیری تحصیلی. فصلنامه نوآوریهای آموزشی. شماره ۲.
- شهرتاش، فرزانه، (۱۳۸۴)، مبانی نظری و مهارتهای آموزش علوم، تهران، چاپ و نشر کتابهای درسی ایران.
- حسن شعبانی، ۱۳۷۶، مهارت و آموزش و پرورش، نشر سمت.
- ژاکوب، جورج، پاور مایکل، لووان این (۱۳۹۰)، همیاری در آموختن فنون علمی، اصول بنیادی و پرسش های رایج، مترجمان، سید حسن مرتضوی نصیری، محمد رضا وحدانی اسدس، انتشارات رشد.
- نوروزی و ولایتی (۱۳۸۸). همکاری علمی پژوهشی. جامعه شناسی همکاری علمی تهران. چاپار ۸۴-۸۵

Appleton & James J (۲۰۰۶). measuring cognitive and psychological engagement: validation of the student engagement Instrument.

Fredricks, J.A. Blumenfeld, P.C. & Paris, A (۲۰۰۴). School engagement potential of the concept: state of the evidence. Review of Educational Research,

Jimerson, S.R., Campos, E. & Greif, J.L. (۲۰۰۳). Toward and understand of definitions and measures of school engagement and related terms. *California school psychologist*, ۳۶-۶۶.

Schlechty, P.C. (۲۰۰۵). *Creating create school: six critical systems at the heart of educational innovation*. Sanfrancisco: John wiley & sons.

Smiley, Whitney & Anderson, Robin (۲۰۱۱). Measuring students cognitive engagement on Assessment tests: A confirmatory factor Analysis of the short form of the cognitive Engagement scale. *Research & practice in Assessment*, ۶، p ۰۶-۶۳ sum۶۰۰۰.

Wigfeld, A. & Eccles, J.S. (۲۰۰۰). Expectancy-value theory of motivation. *contemporary Educational psychology*

Williams, R. & Miller, C. (۲۰۰۳). Pre-service teacher, examining choices: A preliminary study.

Wolters, C.A., & Rosental, H. (۲۰۰۰). The relation between student motivational beliefs and their use of motivational. Regulation strategies. *International Journal of Educationa research*

